

Πρακτική Αξιοποίηση Εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης στην Κατάρτιση Ενηλίκων

1. Τίτλος

Πρακτική Αξιοποίηση Εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης στην Κατάρτιση Ενηλίκων

2. Διάρκεια

8 ώρες

3. Ανάγκη κατάρτισης

Η ταχεία ανάπτυξη της Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) μεταμορφώνει ριζικά τον επαγγελματικό κόσμο και δημιουργεί άμεση ανάγκη ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων σε επαγγελματίες κατάρτισης και ανθρώπινου δυναμικού. Σύμφωνα με τις Τάσεις Αναγκών Κατάρτισης 2024 της ΑνΑΔ, η ψηφιακή εξειδίκευση αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα κατάρτισης για κυπριακές επιχειρήσεις και οργανισμούς. Παράλληλα, έρευνες καταδεικνύουν ότι εκπαιδευτικοί φορείς που αξιοποιούν εργαλεία TN μπορούν να μειώσουν τον χρόνο σχεδιασμού εκπαιδευτικού υλικού έως και 40%, αυξάνοντας ταυτόχρονα την ποιότητα και την εξατομίκευση της μάθησης.

Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών στα σχολεία, ιδιωτικά φροντιστήρια και εκπαιδευτών ενηλίκων δεν διαθέτει επαρκή πρακτική εμπειρία στη χρήση εργαλείων TN για εκπαιδευτικούς σκοπούς, παρόλο που αναγνωρίζει τη σημασία τους. Το παρόν πρόγραμμα καλύπτει αυτό το κενό μέσα από πρακτική, χειρωνακτική προσέγγιση, ενισχύοντας την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτών και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων που τους απασχολούν. Το πρόγραμμα εναρμονίζεται πλήρως με τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς στόχους για ψηφιακό μετασχηματισμό και ανάπτυξη δεξιοτήτων 21ου αιώνα.

4. Στόχοι

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος, οι καταρτιζόμενοι θα είναι σε θέση να:

Γνώσεις:

- Αναγνωρίζουν βασικές έννοιες, τύπους και πρακτικές εφαρμογές της Τεχνητής Νοημοσύνης στον χώρο της επαγγελματικής κατάρτισης ενηλίκων.
- Περιγράφουν τις δυνατότητες και τους περιορισμούς εργαλείων TN που χρησιμοποιούνται για σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού, αξιολόγηση και ανατροφοδότηση.
- Διακρίνουν τις ηθικές διαστάσεις και τις αρχές υπεύθυνης χρήσης TN στην εκπαιδευτική πρακτική.

Δεξιότητες:

- Χρησιμοποιούν εργαλεία TN (π.χ. Canva, Edcafe, Gemini) για δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού, παρουσιάσεων και δραστηριοτήτων προσαρμοσμένων στις ανάγκες της ομάδας-στόχου τους.
- Σχεδιάζουν και παράγουν ολοκληρωμένα εκπαιδευτικά σενάρια με αξιοποίηση TN, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων.
- Δημιουργούν εργαλεία διαμορφωτικής και τελικής αξιολόγησης (ερωτηματολόγια, ρουμπρίκες, ανατροφοδότηση) με χρήση TN.
- Εφαρμόζουν τεχνικές prompt και επαναχρησιμοποιήσιμα prompt templates για εκπαιδευτικούς σκοπούς.
- Αξιολογούν κριτικά το παραγόμενο από TN υλικό και προβαίνουν στις απαραίτητες προσαρμογές.

Στάσεις:

- Αναπτύσσουν θετική και κριτική στάση απέναντι στην ενσωμάτωση ψηφιακών εργαλείων TN στην καθημερινή εκπαιδευτική τους πρακτική.
- Αναγνωρίζουν τη σημασία της δια βίου μάθησης και της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού.
- Αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για μεταφορά γνώσεων και καλών πρακτικών TN στο οργανωσιακό τους περιβάλλον.

5. Συμμετέχοντες

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε εργοδοτούμενους επιχειρήσεων και οργανισμών που ασκούν ή ενδιαφέρονται να ασκήσουν εκπαιδευτικά ή συμβουλευτικά καθήκοντα, καθώς και σε επαγγελματίες που εμπλέκονται στο σχεδιασμό, οργάνωση ή αξιολόγηση προγραμμάτων κατάρτισης. Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα απευθύνεται σε:

- Εκπαιδευτές ενηλίκων και εκπαιδευτές επαγγελματικής κατάρτισης (EEK/EBM)
- Συντονιστές και στελέχη Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ)
- Υπεύθυνους ανθρώπινου δυναμικού και εκπαίδευσης επιχειρήσεων/οργανισμών
- Επαγγελματίες που εμπλέκονται στον σχεδιασμό ή την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Δεν απαιτούνται προηγούμενες γνώσεις τεχνητής νοημοσύνης. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η βασική εξοικείωση με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και διαδικτύου.

5Α. Εκπαιδευτής: Δρ. Νατάσα Στυλιανού - Παναγή

Η Δρ. Στυλιανού-Παναγή είναι πιστοποιημένη Εκπαιδύτρια Επαγγελματικής Κατάρτισης (EEK) και Εκπαιδύτρια Διά Βίου Μάθησης (EBM) από την ΑνΑΔ, κάτοχος διδακτορικού τίτλου στην Εκπαίδευση από το Πανεπιστήμιο Frederick. Διαθέτει εικοσαετή εμπειρία στη διδασκαλία και την εκπαίδευση ενηλίκων, έχοντας διδάξει ως Λέκτορας Γλωσσολογίας στο

Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και ως Senior Educator σε ιδιωτικό εκπαιδευτικό ίδρυμα, όπου καθοδηγούσε εκπαιδευτικούς στην εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων και τεχνολογικών εργαλείων στη διδασκαλία. Σήμερα εργάζεται ως Ερευνήτρια στον οργανισμό Citizens in Power, συμμετέχοντας σε ευρωπαϊκά προγράμματα Erasmus+ που αφορούν τον σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού, την κατάρτιση ενηλίκων και την αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης στη μάθηση. Το ερευνητικό και συγγραφικό της έργο εστιάζει στα κίνητρα μάθησης, τις στάσεις εκπαιδευομένων και τη χρήση τεχνολογίας στην εκπαιδευτική πρακτική, με δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά και εκδόσεις. Ο συνδυασμός ακαδημαϊκής κατάρτισης, πιστοποιημένης εκπαιδευτικής ιδιότητας και πρακτικής εμπειρίας στην ενσωμάτωση εργαλείων ΤΝ στην εκπαίδευση καθιστά την εκπαιδευτριά πλήρως κατάλληλη για την υλοποίηση του παρόντος προγράμματος

6. Σύνδεση με ΠΕΠ

Δεν ισχύει

7. Μέθοδοι και τεχνικές

Το πρόγραμμα εφαρμόζει βιωματική-εργαστηριακή μεθοδολογία με έμφαση στην ενεργό συμμετοχή και την άμεση πρακτική εξάσκηση. Ακολουθείται η αρχή “μαθαίνω κάνοντας”, σύμφωνα με τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων. Οι μέθοδοι και τεχνικές που χρησιμοποιούνται περιλαμβάνουν:

- Εισηγητικές παρουσιάσεις με επίδειξη εργαλείων ΤΝ σε πραγματικό χρόνο
- Πρακτικές ατομικές ασκήσεις και εργασίες σε ηλεκτρονικό υπολογιστή
- Εργασία σε ομάδες με ανάθεση πραγματικών εκπαιδευτικών σεναρίων
- Μελέτες περίπτωσης από το χώρο της επαγγελματικής κατάρτισης
- Ανοιχτή συζήτηση και ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ εκπαιδευομένων
- Guided discovery: καθοδηγούμενη εξερεύνηση εργαλείων με δομημένες ερωτήσεις
- Ανατροφοδότηση από εκπαιδευτή σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο

Η αναλογία θεωρίας/πρακτικής εξάσκησης είναι 30%/70% αντίστοιχα, εξασφαλίζοντας μέγιστη εμπέδωση και άμεση εφαρμοσιμότητα στο εργασιακό περιβάλλον.

8. Μέσα και υλικά

- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές ή laptop με σύνδεση στο διαδίκτυο (ένας ανά συμμετέχοντα)
- Βιντεοπροβολέας και οθόνη προβολής
- Πρόσβαση σε εργαλεία ΤΝ (Claude, Canva AI κτλ)
- Φύλλα εργασίας και οδηγοί χρήσης εργαλείων (έντυπα και ψηφιακά)
- Βιβλίο εκπαιδευόμενου με βασικές έννοιες, prompt templates και παραδείγματα
- Αρχεία παρουσιάσεων και υποστηρικτικό ψηφιακό υλικό (διαμοιρασμός μέσω cloud)
- Ερωτηματολόγια αξιολόγησης (έντυπα ή ψηφιακά μέσω Google Forms / Microsoft Forms)

9. Τήρηση στοιχείων

- Παρουσιολόγιο καταρτιζομένων (υπογραφή πρωί και απόγευμα, ανά εκπαιδευτική μονάδα)
- Αρχείο εκπαιδευτή (ατζέντα μαθήματος, σημειώσεις υλοποίησης)
- Ερωτηματολόγια αξιολόγησης προγράμματος (συμπληρωμένα από καταρτιζόμενους)
- Έκθεση αξιολόγησης εκπαιδευτή
- Αρχείο παραδοθέντων εργασιών/έργων καταρτιζομένων

Όλα τα στοιχεία τηρούνται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΑνΑΔ και τίθενται στη διάθεσή της κατόπιν αιτήματος ή κατά τη διαδικασία ελέγχου.

10. Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του προγράμματος πραγματοποιείται σε τρία επίπεδα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΑνΑΔ:

A. Αξιολόγηση μάθησης (διαμορφωτική και τελική):

- Διαμορφωτική: παρατήρηση εκπαιδευτή, ερωτήσεις κατανόησης, ανατροφοδότηση κατά τη διάρκεια ασκήσεων
- Τελική: κάθε καταρτιζόμενος δημιουργεί και παρουσιάζει ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό υλικό με χρήση ΤΝ για το αντικείμενο της εργασίας του

B. Αξιολόγηση ικανοποίησης καταρτιζομένων:

- Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης στο τέλος του προγράμματος, με άξονες: ποιότητα εκπαιδευτή, σχετικότητα περιεχομένου, πρακτική εφαρμοσιμότητα, οργάνωση, μέσα και υλικά

Γ. Αξιολόγηση εφαρμοσιμότητας (μεταφορά μάθησης):

- Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει ερωτήσεις για τον βαθμό στον οποίο οι καταρτιζόμενοι σκοπεύουν να εφαρμόσουν τις νέες γνώσεις στο εργασιακό τους περιβάλλον

11. Πιστοποίηση

Σε καταρτιζόμενους που παρακολούθησαν τουλάχιστον το 75% της συνολικής διάρκειας του προγράμματος (σύμφωνα με τον Κανονισμό ΑνΑΔ) και ολοκλήρωσαν επιτυχώς την πρακτική τελική εργασία, απονέμεται Πιστοποιητικό Κατάρτισης από το ΚΕΚ, με αναγραφή του τίτλου του προγράμματος, της διάρκειας και του πλαισίου χρηματοδότησης ΑνΑΔ.

12. Περιεχόμενο

1. Εισαγωγή ΑΙ και εφαρμογές (2 ώρες)
2. Δημιουργία υλικού με ΑΙ & prompt templates (2 ώρες)
3. Αξιολόγηση και feedback με ΑΙ (2 ώρες)
4. Εφαρμογή σε πραγματικό σενάριο (1 ώρα)

Δομή και Διάρκεια Προγράμματος (8 ώρες συνολικά)

1η Ενότητα (2 ώρες) Εισαγωγή στην Τεχνητή Νοημοσύνη και εφαρμογές στην εκπαίδευση ενηλίκων

- Παγοθραύστης και γνωριμία ομάδας
- Διαμόρφωση εκπαιδευτικού συμβολαίου και κανόνων ομαδικής λειτουργίας
- Στόχοι και προσδοκίες συμμετεχόντων
- Τι είναι η Τεχνητή Νοημοσύνη: βασικές έννοιες και τύποι (παραγωγική ΤΝ, γλωσσικά μοντέλα, εργαλεία εικόνας και ήχου)
- Επισκόπηση εργαλείων ΤΝ με εκπαιδευτική εφαρμογή (Claude, Canva AI, Edcafe, Gemini κ.ά.)
- Δυνατότητες και περιορισμοί: τι μπορεί και τι δεν μπορεί να κάνει η ΤΝ στην κατάρτιση
- Ηθικές διαστάσεις και αρχές υπεύθυνης χρήσης στην εκπαιδευτική πρακτική
- Βιωματική άσκηση «Πρώτη Επαφή»: οι συμμετέχοντες αλληλεπιδρούν με εργαλείο ΤΝ θέτοντας ένα απλό εκπαιδευτικό αίτημα και μοιράζονται τις εντυπώσεις τους

Τεχνικές: Εισηγητική παρουσίαση, Επίδειξη εργαλείων σε πραγματικό χρόνο, Βιωματική άσκηση, Συζήτηση, Ερωτήσεις-απαντήσεις

2η Ενότητα (2 ώρες) Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού με ΤΝ και prompt templates

- Δομή αποτελεσματικής εντολής (prompt): ρόλος, πλαίσιο, μορφή, περιορισμοί
- Τεχνικές prompting: zero-shot, few-shot, chain-of-thought, iterative refinement
- Δημιουργία επαναχρησιμοποιήσιμων prompt templates για εκπαιδευτικούς σκοπούς
- Πρακτική εφαρμογή: δημιουργία παρουσίασης με Canva AI ή παρόμοιο εργαλείο
- Πρακτική εφαρμογή: σχεδιασμός δραστηριοτήτων και φύλλων εργασίας με χρήση ΤΝ
- Κριτική αξιολόγηση παραγόμενου υλικού: ακρίβεια, καταλληλότητα, προσαρμογή στην ομάδα-στόχο
- Εργαστήριο «Prompt Lab»: οι συμμετέχοντες σχεδιάζουν ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό υλικό για πραγματικό αντικείμενο κατάρτισης, δοκιμάζουν και βελτιώνουν σταδιακά τις εντολές τους

Τεχνικές: Εισηγητική παρουσίαση, Καθοδηγούμενη εξερεύνηση (guided discovery), Πρακτική ατομική άσκηση, Εργασία σε ομάδες, Ανατροφοδότηση εκπαιδευτή

Διάλειμμα (30 λεπτά)

3η Ενότητα (2 ώρες) Αξιολόγηση και ανατροφοδότηση με ΤΝ

- Σχεδιασμός εργαλείων διαμορφωτικής αξιολόγησης με TN (κουίζ, ερωτήσεις κατανόησης, σύντομες ασκήσεις)
- Δημιουργία ρουμπρικών αξιολόγησης με χρήση TN
- Αξιοποίηση TN για εξατομικευμένη ανατροφοδότηση σε εκπαιδευομένους
- Σχεδιασμός ερωτηματολογίων αξιολόγησης προγράμματος
- Κριτική επανεξέταση: πότε η TN προσθέτει αξία στην αξιολόγηση και πότε όχι
- Πρακτική άσκηση: οι συμμετέχοντες δημιουργούν ένα ολοκληρωμένο πακέτο αξιολόγησης (ρουμπρικά + κουίζ + υπόδειγμα ανατροφοδότησης) για το εκπαιδευτικό τους αντικείμενο

Τεχνικές: Εισηγητική παρουσίαση, Επίδειξη εργαλείων, Πρακτική ατομική άσκηση, Μελέτη περίπτωσης, Συζήτηση

4η Ενότητα (1 ώρα) Εφαρμογή σε πραγματικό σενάριο και ανακεφαλαίωση

- Τελική πρακτική εργασία: κάθε συμμετέχων ή ομάδα σχεδιάζει και παρουσιάζει ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό σενάριο με αξιοποίηση TN (υλικό + δραστηριότητα + αξιολόγηση), βασισμένο στο πραγματικό αντικείμενο εργασίας του
- Σύντομη παρουσίαση στην ολομέλεια και ανατροφοδότηση από εκπαιδευτήρια και συμμετέχοντες
- Αξιολόγηση μεταξύ ομοτίμων (peer review): κάθε ομάδα αξιολογεί το σενάριο άλλης ομάδας ως προς την πληρότητα, τη δημιουργικότητα και την καταλληλότητα του υλικού
- Ανακεφαλαίωση βασικών σημείων και συμπερασμάτων
- Συζήτηση: πώς μεταφέρω αυτά που έμαθα στον χώρο εργασίας μου
- Συμπλήρωση ερωτηματολογίου αξιολόγησης προγράμματος

Τεχνικές: Εργασία σε ομάδες, Παρουσίαση, Αξιολόγηση ομοτίμων, Συζήτηση, Ερωτήσεις-απαντήσεις